

CONGRES – TAALONTWIKKELINGSSTOORNIS

18 mei 2017
Mercure, Zwolle

Het congres over taalontwikkelingsstoornis staat geheel in het teken van deze veelvoorkomende problematiek.

Maar liefst 1 op de 20 kinderen heeft een taalontwikkelingsstoornis, waardoor zij (grote) problemen kunnen hebben in het verwerven van hun moedertaal. Ze kennen voor hun leeftijd weinig woorden, vinden het moeilijk om op een woord te komen, maken veel fouten bij het maken van zinnen of maken erg korte zinnen. Ook op de communicatie met anderen heeft een taalontwikkelingsstoornis veel invloed, want deze kinderen zijn vaak slecht te verstaan en begrijpen niet altijd wat anderen zeggen als gevolg van hun taalproblemen. Daarmee is dus niet alleen hun cognitieve ontwikkeling, maar ook hun sociaal-emotionele ontwikkeling in gevaar.

Ondanks dat taalontwikkelingsstoornis zo vaak voorkomt, is deze aandoening relatief onbekend onder professionals. Vaak wordt een taalontwikkelingsstoornis dan ook aangezien voor een algemene taalachterstand, dyslexie, stotteren of een autismespectrumstoornis. Gevolg daarvan is dat in een dergelijke situatie de verkeerde behandeling wordt ingezet, met alle negatieve gevolgen van dien. Daarbij kun je een taalontwikkelingsstoornis ook niet vaststellen met een vragenlijst of losse signalen, omdat deze stoornis zich bij ieder kind anders manifesteert.

Op het congres over taalontwikkelingsstoornis wordt door diverse experts uitvoerig stilgestaan bij herkenning, begeleiding en behandeling van kinderen met deze stoornis.

Doelgroep

Dit congres is gericht op hbo- en academisch opgeleide werkers in zorg, hulpverlening en onderwijs. Denk daarbij aan leerkrachten, intern begeleiders, ambulant begeleiders, remedial teachers, (preverbaal) logopedisten, jeugdverpleegkundigen, jeugdartsen, (Gz-)psychologen, (ortho)pedagogen, gedragswetenschappers, gedragsdeskundigen, onderwijskundigen, onderwijsadviseurs, kinderfysiotherapeuten, VVE-specialisten, oudercontactmedewerkers, (kinder) oefentherapeuten, etc.

Leerdoelen

Op dit congres leer je:

- Wat een taalontwikkelingsstoornis is;
- Hoe een taalontwikkelingsstoornis in het brein van een kind "werkt";

- Hoe je een taalontwikkelingsstoornis herkent bij (jonge) kinderen;
- Welke risico- en beschermende factoren er zijn met betrekking tot de taalontwikkelingsstoornis;
- Hoe je een taalontwikkelingsstoornis signaleert en / of diagnosticeert met gebruikmaking van de multi-disciplinaire richtlijn;
- Hoe je een taalontwikkelingsstoornis herkent, behandelt en / of begeleidt bij meertalige- / migrantenkinderen;
- Hoe taaltherapie als behandeling kan worden ingezet voor kinderen met een taalontwikkelingsstoornis;
- Op welke manier kinderen met een taalontwikkelingsstoornis pedagogisch en sociaal het beste begeleid kunnen worden;
- Welke didactische aanpakken het beste werken voor kinderen met een taalontwikkelingsstoornis;
- En nog veel meer...

Programma

10.00 uur Opening congres door dagvoorzitter Dr. Guido van de Luitgaarden

10.15 uur Prof. Dr. Ellen Gerrits [Hogeschool Utrecht] - Inleiding, prevalentie, symptomalogie en risicofactoren.

11.00 uur Prof. Dr. Ben Maassen [RUG] - Taalontwikkelingsstoornis en het brein

11.45 uur Pauze

12.15 uur Drs. Jenta Sluijmers [GGD Amsterdam] - Signalering en diagnostiek van TOS

13.00 uur Lunchbuffet

14.00 uur Deelsessie 1

A Drs. Mirjam Blumenthal [Kentalis] - TOS bij meertalige migrantenkinderen

B Drs. Ellen Burger [Praktijk Burger & Scheffer] - Taaltherapie als behandeling

15.00 uur Pauze en wissel

15.30 uur Deelsessie 2

A Drs. Annemiek Deij [Kentalis] - Pedagogische en sociale begeleiding bij TOS

B Drs. Sjoerd Verheijden [Bureau Wolters] - Didactische aanpak van leerlingen bij

TOS

16.30 uur Afsluiting

Sprekers

Prof. Dr. Ellen Gerrits

Bijdrage: Algemene inleiding

Ellen Gerrits is spraak-taalpatholoog en logopedist. Zij werkt als lector logopedie aan de University of Applied Sciences te Utrecht.

Ellen gaat in deze plenaire lezing in op recent wetenschappelijk onderzoek, prevalentie, symptomatologie, risico- en beschermende factoren in relatie tot taalontwikkelingsstoornis.

Prof. dr. Ben Maassen

Bijdrage: Brein en TOS

Ben is hoogleraar dyslexie bij de Faculteit der Letteren met een nevenbenoeming bij de Faculteit Medische Wetenschappen in Groningen. Hij studeerde Psychologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Zijn aandachtsgebied is neuropsychologische functiestoornissen bij kinderen als gevolg van een neurologische aandoening en hij

begeleidde meerdere promotieprojecten op het gebied van spraakstoornissen en auditieve verwerking, was en is betrokken bij internationale congressen op het gebied van spraakmotoriek en is lokaal coördinator en lid van de stuurgroep van het Dutch Dyslexia Programme (DDP).

In deze tweede plenaire sessie zal Ben de focus leggen op het brein in relatie tot taalontwikkelingsstoornis. Wat is bekend uit wetenschappelijk onderzoek en wat kunnen we daarmee in de praktijk?

Drs. Jenta Sluijmers

Bijdrage: Signalering en diagnostiek

Jenta is opgeleid als logopedist en studeerde evidence based practice aan de Universiteit van Amsterdam. Momenteel is zij als junior onderzoeker verbonden aan de Hogeschool Utrecht en werkt zij klinisch epidemioloog bij de GGD Amsterdam. Daarnaast is Jenta eigenaar van Logodam, waarbij zij zich richt op preventie en begeleiding van communicatieve problemen bij kinderen en volwassenen.

In deze plenaire sessie onder leiding van Jenta zal signalering en diagnostiek van TOS centraal staan. Tevens zal de link worden gelegd naar de multi-disciplinaire richtlijn: wat houdt deze in en hoe hiermee om te gaan in de praktijk?

Drs. Mirjam Blumenthal

Bijdrage: TOS bij meertalige- en migrantenkinderen

Mirjam was verbonden als logopedist aan Medisch Centrum Haaglanden. Sinds 2007 werkt zij bij Kentalis als onderzoeker en publiceert zij regelmatig over auditieve- en communicatieve beperkingen en meertaligheid.

Hoe ga je als professional om met taalontwikkelingsstoornis bij meertalige en/of migrantenkinderen? Mirjam zal deze vraag centraal stellen in deze praktijkgerichte deelsessie en concrete handvatten aanreiken voor professionals werkzaam in de praktijk.

Drs. Ellen Burger

Bijdrage: Taaltherapie als behandeling

Ellen is opgeleid tot logopedist en linguïst. Zij werkt als docent en orthopedagoog, waarbij zij zich richt op deelgebieden als woordenschatdidactiek, communicatieve taaltherapie bij niet of nauwelijks sprekende kinderen en kleuters, fonologische spraakstoornissen, spraakstoornissen bij schisis en complexe spraakstoornissen.

Ellen legt in deze deelsessie wat de ontwikkeling van spraak- en taaltherapie inhoudt en hoe dit in de praktijk gestalte kan krijgen.

Drs. Annemiek Deij

Bijdrage: Pedagogische en sociale begeleiding

Annemiek studeerde logopedie, gevolgd door de studie psychologie aan de Universiteit van Tilburg. Zij werkte als psycholoog bij het Audiologisch Centrum Brabant waarna zij de overstap maakte naar de Koninklijke Kentalis in de rol van behandelcoördinator Vroegbehandeling en Naschoolse Groepsbehandeling. Annemiek is tevens Lid Taskforce Zorgprogrammering.

Hoe ziet de pedagogische en sociale begeleiding eruit bij kinderen met een taalontwikkelingsstoornis? Dit is de kernvraag die Annemiek aan de hand van casuïstiek in deze deelsessie gaat behandelen.

Drs. Sjoerd Verheijden

Bijdrage: Didactische aanpak bij TOS

Sjoerd is werkzaam als trainer, coach en begeleider van leerkrachten. Hij studeerde pedagogiek en onderwijskunde.

Sjoerd gaat in op de didactische aanpak bij leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis. Wat is belangrijk om te weten en hoe kun je hier vervolgens vanuit onderwijsperspectief adequaat mee aan de slag?

Dr. Guido van de Luitgaarden

Bijdrage: Dagvoorzitter

Guido is senior onderzoeker bij het lectoraat Sociale Integratie van Zuyd Hogeschool en hoofdredacteur van De wijk in! en Blik op Hulp. Hij is sinds 2002 werkzaam bij Zuyd Hogeschool en in 2012 promoveerde hij aan de University of Salford (VK) op een proefschrift over oordeels- en besluitvorming van jeugdbeschermers bij vermoedens van kindermishandeling.